

B for Bergenslisten

Program for Bergenslisten.

Kontakt oss:

post@bergenslisten.no

Se mer:

www.bergenslisten.no

Kontingent/støtte:

Minimum 100 kroner – vipps 79665

Eller bankkonto:

Bergenslisten 1506.85.60907

B for Bergenslisten!

Gi meg en B! B for befolkningen! B for brødboks og lommebok! B for Bryggen og sentrum! B for bydelene! B for barn og ungdom! B for buekorps og frivillighet! B for behandling! B for beskyttelse! B for byutvikling og miljø!

Vi i Bergenslisten lar stadionbrølet runge over hele byen. Denne gang handler det om mer enn fotball. Det handler om byen vår. Det handler om B for Bergen.

Bergenslisten er en politisk liste for de som ønsker:

- *Et levende sentrum som ivaretar den bergenske sjel, med et rikt handels og kulturliv, og der bybanen reguleres i miljøtunnel forbi Torget og Bryggen og senere under bakken til Dokken*
- *Et mykere og mer menneskevennlig Bergen, med bydeler som utvikles på lokalsamfunnets og bergensernes premisser*
- *Politikere som står ved sine valgløfter også etter valget*

Vi stemmer for og holder det vi lover. Vi er til for folket, folket er ikke til for oss.

Bergenslisten beliter seg ikke for fjusk!

1. B for befolkningen

Det er i første rekke kampen for demokratiet som gjør at Bergenslisten stiller til valg. Vi kjemper for et velfungerende demokrati som lytter til befolkningen, og som har politikere som gjør det de sier at de skal gjøre.

Ved lokalvalg har opp mot 74 prosent av bergensvelgerne på partier som ikke vil ha en forstadsbane over Bryggen, men velgernes ønsker er ikke blitt hørt. Bergenslisten ønsker ikke flere udemokratiske hestehandler på bakrommene i rådhuset, der velgernes vilje blir tilsidesatt i bytte mot politisk makt. Dette øker allerede eksisterende politikerforakt, som i seg selv er til fare for demokratiet ved at folk vegrer seg for å engasjere seg.

Bergenslistens folkevalgte forplikter seg til fullt ut støtte det program de er valgt inn på, slik at velgerne kan være trygge på at deres stemme blir ivaretatt. Det skal være tydelige koblinger mellom velgernes ønsker og det som blir gjort. Bergen trenger gode politikere og en god administrasjon som fungerer demokratisk, og som har respekt for folkemeningen.

Bergenslisten ønsker et velfungerende kommunalt apparat som ikke lar prestisje skygge for skjønn, som løfter blikket utover eget partiprogram, og som hensyntar alle kommunens innbyggere. Noen

ganger er det enkleste det beste, og det er å bruke sunn fornuft til det beste for byen vår og dens innbyggere. Dersom vi kommer til makten vil ikke kommunen knuse en brygge som brukes av funksjonshemmede eller kvele dugnadsånd med byråkrati.

Det kommunale byråkratiet har det siste tiåret est ut i omfang, og det på alle områder. Bergen kommune har aldri hatt så mange politikere, kommunaldirektører og andre i kommuneledelsen som per januar 2022. Også fra politikerhold har kommunens lønnsutgifter eksplodert. Kommunen lønner per i dag mange hundre prosent rådgiverstillinger som bistår våre folkevalgte politikere. Bergenslisten mener at dette er en utvikling som må snus. Det er mye penger å spare på å redusere det kommunale byråkratiet, og spesielt i krisetider er det viktig at kommuneledelsens egne goder strupes før det kuttes i tjenestetilbud eller tilskudd.

I 2023 er det 25 år siden parlamentisme ble innført i Bergen.

Bergenslisten mener at det i kommende valgperiode bør utredes om denne styringsmodellen skal fortsette, eller om kommunen skal gå tilbake til formannskapsmodellen. Utredningen bør vektlegge både de økonomiske sidene, og om byrådsmodellen i seg selv er til hinder for at velgerne blir hørt ved å invitere til hestehandel om byrådsrett, og inngå byrådsamarbeid på tvers av partiskiller som gjør at ansvaret pulveriseres. Samtidig er Bergenslisten kritisk til at

Formannskapsmodellen kan føre til et styre som det i Vestland fylkeskommune, der ansvar virker pulverisert.

Bergenslisten vil:

- kutte det politiske byråkratiet og politiske stillinger med minst en tredjedel, og øremerke midlene til nærmiljøtiltak i bydelene
- ha en grundig evaluering av byrådsmodell mot formannskapsmodell
- flytte midler fra administrasjon til utøvende tjenester

2. B for brødboks og lommebok

Mange har over tid hatt en veldig god privatøkonomi, og voksende realinntekt. Nå har flere forhold gjort at det er svært stramt i mange sin privatøkonomi, og derved også flere som opplever reell fattigdom eller økonomisk ressursmangel når de grunnleggende kostnadene er dekket.

Politikere har i liten grad vurdert den økonomiske bæreevnen til hvert tiltak, og summen av alle tiltak. Samtidig har det for mange vært vanskelig å snakke om privatøkonomi, da opinionsdannere ofte har hatt en referanseramme mot sin egen gode økonomi.

Bergenslisten vil snakke om økonomi for den enkelte, da økonomisk situasjon er en åpenbar faktor i helse, muligheten til barn og unge og livsgleden til folk.

Bergenslisten vil ha en større utredning av levekår og økonomi, der en ser på utviklingen i befolkningens økonomi hensatt økninger i renter, bompenger, kommunale avgifter og strømpriser. Særlig vil en se om noen grupper kommer ekstra dårlig ut som følge av geografi, alder og familiestørrelser i byen vår.

Bergenslisten vil arbeide for at det skal kunne gis supplerende sosialhjelp/sosialhjelp uten at en skal kreve at mottakerne skal selge det de har av bil, hytte etc. Det må kunne gå an å få hjelp i en periode

uten at en skal avhende alle verdier. Verdier som kan være vesentlig for å opprettholde livskvalitet i en fase.

Bergenslisten vil ikke øke renovasjonsavgiften, VA egenbetalingen og nettleien. Kostnader som skyldes utbygging av bybanens skal ikke urettmessig belastes abonnentene, men føres som anleggsbidrag fra bybaneutbyggingen.

Barnas deltakelse i idrett og kultur blir dyrere og dyrere, samtidig som mange familier får mindre å rutte med når regninger, renter, mat og transport er betalt. Vi vil i samarbeid med idrett og kultur lage et sterkt og omfattende frikort for barn- og unge som dekker deltakelse for alle i idrett og kulturvirksomhet. Andre ordninger som å styrke en mindre byråkratisk tilskuddsordning for idrettslag og kulturaktører for barn og unge som får gratis eller redusert egenbetaling fra dem med for dårlig økonomi til å delta. Ordningene mellom idretten/kulturen og kommunen for å sikre deltakelse for alle må være enkle og tillitsbaserte.

Bergenslisten vil:

- arbeide for et maksimalt pristak på elektrisk energi eller annen ordning som sikrer at pris pr kw/h til private og næring, alt forbruk, eller en annen ordning som sikrer innbyggere og bedrifter i energinasjonen Norge tilgang på energi til en overkommelig pris.

- ikke øke eiendomsskatt, kommunale avgifter og kommunale brukerbetaling i bystyreperioden
- ha fritak for folk som stenges helt inne fra alt av bompenger
- Ikke ha bompenger fra klokken 17.00 til klokken 24.00 og i helgene for å sikre at en ikke skaper økonomiske barrierer for deltakelse i idrett, kultur og fritidsaktiviteter.
- ha samkjøring med omkringliggende bompengeløsninger, slik at en bare betaler den dyreste passeringen innenfor 2 timer
- ha gratis parkering, ingen bompenger og gratis kollektivtransport inn til sentrum lørdag.
- arbeide for at det skal kunne gis supplerende sosialhjelp/sosialhjelp uten at en skal bli tvunget til å selge hus og hjem

3. B for Bryggen og sentrum

Bergenslisten er en tydelig motstander av et dobbeltsporet forstadstog gjennom hele sentrum og over Bryggen. Bevaring og utvikling av Bryggen i Bergen uten dagens biltrafikk og bybane, står sentralt for Bergenslisten. Det å kjenne og respektere byens historie og kulturarv, gjør oss bedre rustet til å skape en by for fremtiden.

Bergenslisten ønsker et levende sentrum, et sentrum som heier frem næringsliv og kultur, og som er en møteplass for byfolk og regionen ellers. Vi skal velge sentrum fremfor kjøpesenter når vi skal møte venner, se på båtene, gå på konsert og teater, besøke museer, spise på favorittrestauranten og handle de spesielle varene man ikke kan få andre steder. Vi drar også til sentrum for å bli minnet om Bergens historie, om hvem vi er og hvor vi kommer fra.

Bergenslisten vil ta sentrum tilbake, og gjøre det attraktivt for bergenserne. Vi ønsker at et lokalt næringsliv med lokale produkter og tjenester får mulighet til å drive virksomhet i det sentrale byrommet, og vil etablere støtteordninger til de som vil satse. Videre må utelivsbransjen få bedre vilkår, også til å skape flere familietilbud. Når solen skinner på oss må vi ha nok uteserveringsstoler som dekker alle behov fra is og kaffe og til mat og drikke.

Vi vil knytte Torget, Torgallmenningen og Bryggen sammen til ett område, fritt for unødig biltrafikk. Midt i det historiske sentrum skal

vi skape Bergens vakreste byrom, et vrimeområde. Vi vil fjerne den tungtransport som i dag legger beslag på det som skulle ha vært et fint sted for gående. Ved å lede gjennomgangstrafikken, både Bybanen og biler og busser i nye tunneler kan vi lage et sammenhengende område hovedsakelig for gående. Det vil gi Torget og Bryggen det største løftet på over 100 år. Beboerkjøring, kjøring for forflytningshemmede og varelevering og drift må få gode løsninger uten at strøkets prioritering av gående svekkes. Tunell-løsninger må ikke forverre situasjonen, så en er ikke for tunnelinnslag vis-á-vis gassverket, for eksempel.

Bergenslisten vil gjøre sentrum mer tilgjengelig også for bilister. Dette kan enkelt gjøres ved å omgjøre kommunens private parkeringsplasser til offentlig korttidsparkering. Vi vil også gjeninnføre noen av de parkeringsplassene på gategrunn som er fjernet. Selv om det er et mål å få ned gjennomgangstrafikk, så er det også et mål å få de som kjører i byen til å stoppe og handle eller benytte tjenester. Det vil forenkle hverdagen for både kunder i sentrumsbutikker, og håndverkere som utfører arbeid i sentrum.

Bergenslisten vil:

- sikre at Bryggen og Øvregaten som unike kulturminner ivaretas i byutviklingen
- regulere bybanen i miljøttunnel i fjellet bak Bryggen

- ha et tilgjengelig og tilrettelagt sentrum for alle der folk med funksjonshemminger kan ta del i all aktivitet
- gjeninnføre gratis minibuss i Bergen sentrum, som stillegående elektriske buss.
- ha gratis kollektivtransport mot sentrum torsdag kveld og lørdag formiddag.
- ha gratis parkering i Bergen sentrum torsdag kveld og lørdag formiddag.
- ha mindre gjennomgangstrafikk i sentrum, men styrke parkeringen igjen slik at de bilene som er i sentrum kan stanse slik at tilbudet i sentrum benyttes til alt fra en kaffe til en handel.
- øke inntekter fra parkeringsplasser som sammen med øvrig overskudd fra parkering i sentrum øremerkes til fysiske tiltak og støtte til arrangement, herunder gratis sentrumsbuss.
- stoppe forslummingen av gatebelegget i sentrum, styrke vedlikeholdet og estetisk utforming, med brostein, skifer og belegningsstein.
- sikre at beboere i sentrum har akseptable tilkomstvilkår, herunder parkering i rimelig nærhet fra bolig, men også gjesteparkering
- ha vrimleovergangsfelt i sentrum

- utvikle et variert offentlig uteoppholdsareal i sentrum, der det også er lekearealer for barn i ulike alder
- sikre at eventuell framtidig bybane mot vest går i granitten under sentrum med underjordisk stopp.
- Det skal ikke anlegges steinsortering i boligbebyggelsen i Sandviken og Bybanen skal ikke gå i åpen trase i Amalie Skrams vei.
- Ivareta trygghet for beboere og barns opphold ved å redusere fortettingen av rusmiljøene i deler av sentrum. Antall sosial og tjenestetilbud innen russektoren må reduseres i de tetteste områdene, og det må sikres mer orden og kontroll. Skoler, barnehager og lekeplasser må ryddes for sprøyter og narkotikarester daglig av spesialpatroljer inntil kommunen får kontroll over situasjonen igjen i de mest belastede områdene.
- Styrke gangveier og offentlig opphold langs og nær sjøfronten i sentrale strøk.

4. B for bydelene

Bergenslisten ønsker en større satsing på bydelene og en utbyggingspolitikk som ivaretar den enkelte bydels særpreg. Våre åtte bydeler er svært ulike, og har ulike problemstillinger både i forhold til bebyggelse og kollektivtilbud. Hver bydel må blomstre på egne premisser, og ikke måles bare utfra hvor langt det er til nærmeste bybanestopp. Vi skal heller ikke glemme landbruket vårt. Bergen er fortsatt tidligere Hordalands største landbrukskommune og det må hensyntas, ikke minst i et samfunnssikkerhetsperspektiv.

Bergenslisten vil gjøre endringer i kommuneplanens arealdel (KPA) og kommunedelplaner som gir betydelige forenklinger i behandlingen av byggesaker. Det må legges til rette for at folk skal leve og bo også i områder der det fortsatt er nødvendig med privatbil. Vi ønsker oss også en mykere og mer fleksibel fortetningspolitikk, med varierte byggehøyder som tar hensyn til eksisterende strøks karakter, behovet for grønne lunger og krav til god estetisk utforming.

Store nybygg og fortetting langs bybanen må skje på en måte som i størst mulig grad skåner etablert bebyggelse, og slik at det passer menneskers reelle behov og unngår ghettofisering. Når nye boligområder utvikles, må det være en absolutt betingelse at planene inkluderer friluftsområder med anlegg for både organisert idrett og uorganiserte aktiviteter. Utbygging i randområder må også ivareta innbyggerne sitt behov for småhus. Vi ønsker i tillegg å utvide dagens

ordning med fritak for plankrav for tiltak med få boligenheter. Det skal være enkelt å leve og bo i bydelene våre.

Hver bydel må ha et styrket serviceorgan for innbyggerne sine.

Bergenslisten vil jobbe for at alle bydeler skal ha park, fritidstilbud og kulturhus til innbyggerne sine, og et tilbud til firbeinte. Bergenslisten vil tilrettelegge for hundeparker i hver bydel der hunder kan løpe fritt, og at gjenværende skogsområder med rikt dyreliv i pressede bydeler ikke må vike for industri.

Bergenslisten ønsker en desentralisert struktur av tjenestetilbud, som for eksempel legevakt, helsestasjoner og NAV.

Bergenslisten ser det som en selvfølge at alle bergensere skal være sikret rent vann, og vil sette inn sterkere tiltak mot allerede eksisterende forurensning samtidig som vi sier et tydelig nei til planer som gir fare for forurensning av grunn og drikkevann.

Åsane

- Åsane sitt sentrum trenger reparasjon, oppmyking og bedre sammenheng mellom park og naturområdene på hver side av motorveien.
- Det sentrale arenaområdet i Åsane må suppleres med natur, lek og idrett bak arenaene.
- Det må etableres lokk over motorveien mot felt C for å bygge ned barrieren

- Ringveg Øst må realiseres i tunnel.
- Ideen om å knytte Åsane til Arna med togtunnel bør utredes for en framtidig realisering.
- Åsane Nord må straks planlegges for hvordan bydelen kan mykes opp og omstruktureres både før, men også umiddelbart etter at gjennomgangstrafikken forsvinner fra dagens vei.
- Eidsvåg må få lang tunnel eller lokk over motorveien.
- Drikkevannet til deler av Sandviken og store deler av Åsane må skjermes ved lokk eller lang tunnel i Eidsvåg.
- Når Bybanen bygges til Åsane må den bli bygget slik at det oppfattes som at bydelens miljø oppgraderes. Den må ikke danne nye eller forsterke barrierer.
- Bybanen til Åsane har den særlige utfordring at store deler av bebyggelsen i Åsane ikke bor langs hovedtraséen. Før banen bygges må en ha en god plan og forpliktende vedtak på hvordan kollektivtilbudet ikke svekkes, men styrkes for alle i Åsane med Bybanen. For Bergenslisten synes det som om plan for slike tiltak ikke er på plass enda. Uten en god plan for at hvordan Bybanen skal gjøre kollektivtilbudet bedre for alle i Åsane, er ikke Bybanen til Åsane moden for vedtak.

Arna

- Sentrumsplanen for Arna må slutføres og kommunen må engasjere seg i utviklingen av sentrum.
- Storanestet sine boligplaner må gjennomføres med opprusting av gangvei fra sentrum, mest mulig nær sjølinjen.
- Arna må få gjennom nok boligplaner til at bydelen ikke sakter akterut i tjenestetilbud.
- Arna må få tilbakeført tjenester som er blitt sentralisert til Åsane.
- Ringveg Øst må realiseres i tunnel.

Fana og Ytrebygda

- Bydelene er under et massivt nærings- og boligutbyggingspress. Det er derfor svært viktig å beskytte landbruks- og naturområder mot videre utbygging, og utvikle parker og idrettsanlegg for ulike brukergrupper.
- Det må settes inn tiltak for ungdommer, både for organisert og uorganisert aktivitet. Området har den største veksten i Bergen over flere år og klassiske vekstproblemer.
- Området ved Lagunen, også forbindelsen til den andre siden av hovedveien må forbedres og gis mye bedre forhold for myke trafikanter.
- Bydelenes unike vassdrag og vannveier må ytterligere rehabiliteres og vernes.

- Hordnesskogen og Stavollen må utvikles for naturopplevelser, idrett og helsefremmende aktivitet. Området må beskyttes mot videre industrialisering.
- Miljøforurensingen som er avdekket i Rådalen må ryddes opp i, og aktivitet som påfører nærmiljøet støy- og luktplager må stoppes. Videre må konsekvenser av forurensing i Fanafjorden kartlegges.
- Bydelene må også beholde sine bomiljø i mer spredd boligtype enn blokk ved bybanestopp. Dette må også gjelde en viss andel av nybygg.
- Bergenslisten vil ikke anlegge ny kai på Flesland.
- Støtte utbygging og utvikling av idrettsarenaer i bydelen.

Sandviken, Sentrum og Årstad

- Bydelene må legge opp til at beboerne kan leve et kompakt liv med lite bilbruk. Samtidig så må beboerne her som alle andre kunne ha bil, og få besøk fra familie og venner som kommer med bil.
- Gatetun, lekeplasser og små og større parker er veldig viktig for å gi kvalitet for oppvekst og beboelse i de tette strøkene.
- Skolesituasjonen i sentrum må snarest avklares med ekstra ungdomsskole, og snarlig utbygging av nybygg med klasserom og kultur/idrettsseksjon på nabotomten til Christi Krybbe skoler.

- Utbyggingen på Mindemyren må få offentlig infrastruktur som skole, barnehage og idrettsplasser, samt park først.
- Idrettsklyngene på Slettebakken, Nymark og Krohnsminde må utvikles med tanke på størst mulig bruk av bredden, sammen med toppidrettens behov.
- Det må sikres sammenhengende turmulighet langs sjøfronten.
- Det skal ikke anlegges steinsortering i boligbebyggelsen i Sandviken og Bybanen skal ikke gå i åpen trase i Amalie Skrams vei.
- Det legges til rette for nybygg av boliger i sentrum.
- Bergenslisten støtter Akvariet i Bergen og deres flytteplaner til Dokken. Det må legges inn kommunale bevillinger eller tinginnskudd som stimulerer stat og Fylke, samt sponsorer på å være med å reise det nye Akvariet, med sitt globale perspektiv for miljøet i havet.

Fyllingsdalen

- Bybanen må fullføres til Spelhaugen og Bjørge for å dekke bydelen bedre.
- Det må startes gratis elektrisk ringbuss fra og til Oasen og rundt veien som omslutter Ortuvannet og Lynghaugtjørnet, samt rundt Løvåsen og Seljedalen, slik at alle har et sterkt tilbud til Bybanen og Oasen som knutepunkt for tjenester og kommunikasjon.

- Sammenhengen mellom Sælen gård, Ortuvannet og Lynghaugparken gis vern som en samlet park der en også verner gangforbindelsen og gjenåpner vannveier.
- Kulturhuset i Fyllingsdalen bygges ferdig i valgperioden
- Støtten til Fyllingsdalen Teater økes.
- Planen for utbygging rundt Oasen bearbeides med lavere byggehøyder og slik at det bli gode solforhold på plassen som skal være foran kulturhuset. Videre utvikling av Fyllingsdalen må skje med kvalitet.
- Sikre naturen for framtiden i Kanadaskogen og mot byfjellene.

Loddefjord og Laksevåg

- Laksevåg må få gode kvaliteter i den nye boligbebyggelsen for barn og for voksne beboere.
- Strandsonen må være mest mulig sammenhengende tilgjengelig for allmenheten.
- Fortetting bør skje uten å flytte byggegrensen mot byfjellene.
- Idrettsklyngen ved Laksevågshallen bør forsterkes.
- Området Bjørndalsøyra, Vestkanten og Vannkanten styrkes med tanke på sammenheng mellom park og miljø og senterområdet.
- Områdets unike flotte vann som Bjørndalstjørna, Liavatnet, Gravidalsvatnet og Tennebekktjørna legges i enda større grad til rette i en parkmessig sammenheng, og med gode forbindelser til Byfjellene og Kanadaskogen som rene naturområder.

- Utvikle de lokale idretts og kulturanleggene i bydelen, herunder skolenes aktivitetsbygg.

5. B for behandling

Noen bergensere er ekstra sårbare. Bergenslisten kjemper for at alle i byen vår, skal bli møtt med varme og inkludering, også fra kommunens side. Gode helse- og omsorgstjenester er for mange mennesker det aller viktigste, uavhengig av hva den enkelte sliter med. Det er i de mest sårbare situasjonene i livet at stat og kommune har den viktigste oppgaven. Store og viktige ytelser må fullt ut ivaretas av kommunen, for eksempel legevakt, helsestasjoner, eldreomsorg, sosialkontor, barnevern, og rusomsorg. Det er også viktig å anerkjenne at mennesker er forskjellige og håndterer utfordringer ulikt. Det er derfor viktig at kommunen ser den enkeltes behov og tilrettelegger for forskjellige løsninger.

Legevaktstjenestene må styrkes slik at bergensere er sikret hjelp uansett om sykdomsbildet er psykisk eller fysisk. Legevakten må ha åpne dører for akutt sykdom, og være et sted bergensere kan henvende seg hele døgnet. Det skal ikke være nødvendig å gjøre avtale på forhånd.

Bergenslisten ser med bekymring på at psykiske lidelser spesielt blant unge er sterkt økende. Vi mener at mennesker med psykiske lidelser må møtes med et styrket kommunalt hjelpetilbud, og at ventelister må unngås. Legevakten må styrkes i forhold til denne gruppen, og yte et nødvendig lavterskeltilbud som også sikrer oppfølging i forhold til fastlege og videre behandling.

Unge og eldre utviklingshemmende skal gis tilbud som gir god livskvalitet og en meningsfull hverdag, blant annet ved økt satsning på boliger for utviklingshemmede. Kommunen og fylkeskommunen skal være en ledende aktør på støtte til, drift av og bruk av tjenester og produkter fra tilrettelagte bedrifter.

For omsorgspersoner er det ikke alltid enkelt å be om hjelp. Foreldre som ivaretar barn med funksjonshemming, skal få avlastning og støtte uten unødvendig byråkrati.

Kommunen må gjøre det så attraktivt som mulig å bli fastlege i Bergen, blant annet ved å være en pådriver for å avbyråkratisere oppgavene til fastlege, og legge til rette for økonomisk grunnstøtte til både nyetableringer og bedre vilkår for etablerte praksiser. Presset på fastleger som står i omsorgsfaser i livet som småbarnsforeldre må også lettes.

Bergenslisten mener at det er kommunen og ikke den enkelte som må legge til rette for god eldreomsorg. Eldre mennesker skal få et tilbud hjemme i tilrettelagt bolig, men dersom det er nødvendig og ønskelig også kunne få plass i et sykehjem med gode tjenester og god omsorg. Eldre mennesker skal oppleve sykehjemmet som et nytt hjem, ikke som en oppbevaringsplass. Sykehjemsbeboere skal som andre kunne kjenne forventning og glede når matlukten brer seg. Bergenslisten mener det er viktig at sykehjemmene har eget kjøkken, som sikrer beboerne god og lokalprodusert mat.

Bergenslisten mener at det i usikre og urolige tider ikke er tjenlig å endre på det tjenestetilbudet hver enkelt har valgt, det være seg kommunale eller private tjenester. Hjemmeboende eldre må sikres stabilitet. Uansett om tilbudet i hjemmet gis i ren kommunal regi eller i samarbeid med ideelle eller private så vil Bergenslisten arbeide for større trygghet gjennom at den enkelte får færre å forholde seg til.

Bergen kommune må styrke sitt tilrettelagte botilbud innen psykisk helsevern i kommunen.

6. B for barn og ungdom

Barn og ungdom skal ha det godt i Bergen. Det handler om gode bomiljø og områder for aktivitet, tur og idrett. Foreldre skal kunne leve med barna sine og føle at omgivelsene er både utviklende og trygge for barn og ungdom. Bergens skoler og barnehager skal levere på best mulig kvalitet. Barn og unges hverdag skal ikke bare være digital, men tilrettelagt for god aktivitet, læring og samvær også direkte mellom mennesker.

Bergen kommune sitt ansvar for barnevern har de siste årene vært dårlig skjøttet. Det er ikke å ta for hardt i å si at kriser har avløst skandaler. Bergenslisten vil prioritere hele oppvekstfeltet. Vi vil at faglige kriterier skal være styrende og at barn og familiers behov skal være utløsende for støttende og/eller inngripende tiltak. Stabilitet og forutsigbarhet for utviklingen av feltet er avgjørende for å kunne lykkes. Da kan en ikke bytte ut ansvarlig byråd åtte ganger i løpet av syv år – slik tilfellet har vært i perioden 2015 til 2022. Den som får dette lederoppdraget etter valget bør være kompetent for den vanskelige oppgaven, og gis tillit til å få til forbedringer.

Innenfor barnehage- og skolesektoren ønsker Bergenslisten i større grad å satse på utvikling av kvalitetssikrede arenaer for uorganisert aktivitet hvor barn og unges initiativ vektlegges. Det allerede pågående arbeidet i kommunen med å sikre et godt psykososialt læringsmiljø for alle barn i barnehage og skole bør også forsterkes. Ekspertinstanser, som PPT, BUP og BKL, skal i den grad det er mulig, sikres budsjetttrammer som gjør dem (bedre) i stand til å løse sine oppdrag. Her blir det også viktig å sikre overordnet kontinuitet i arbeidet. Politiske ansvar bør i større grad enn hva tilfellet nå er, synliggjøres. Folkevalgte som inntar posisjon, må også kunne svare for det ansvaret de har påtatt seg å ivareta.

De ansatte er en helt sentral ressurs i det pedagogiske tilbudet. Bergenslisten er bekymret for frafallet av pedagogisk personale, og ønsker at Bergen skal ta tak lønns og arbeidsforhold i skole og barnehage, som et ledd i arbeidet med å sikre tilstrekkelig og dyktig personale til sektoren.

Barneidrett, dugnad og frivillighet er viktige ingredienser i et bysamfunn som ønsker seg gode oppvekstsvilkår for barn. Bergenslisten ønsker å være en pådriver for de initiativ som kommer fra «grasrota». Vi forplikter oss til å være et ja-parti i møte med foreldre og andre som ønsker å skape og utvikle nye og eksisterende fritidstilbud for barna.

Uavhengig hvor en vokser opp i Bergen så anerkjenner Bergenslisten viktigheten av å etablere og videreutvikle et best mulig bomiljø.

Forutsetningene for dette er ulike fra bydel til bydel og fra utkant til bykjerne. I et byutviklingsperspektiv er det viktig med grøntarealer og ufarlige tumleplasser for at barn og unge skal kunne utfolde seg. Å anlegge bybane i dagen vil for eksempel kunne ødelegge bomiljøet for mange tusen familier i anleggsfasen. Den fasen varer ikke evig, men spiser kanskje opp de viktigste årene i barns oppvekst. Dette er også en av grunnene til at Bergenslisten er tilhengere av bybane i tunnel.

Bergen skal også være en attraktiv by for studenter og deres lærekrefter, det betyr også at vi må ha en by med tilbud og kvaliteter som studenter verdsetter. Bergen må legge til rette for at langt flere studenter søker og skaper jobber i Bergen etter endt utdanning. Bergen må få en sterk økning i studentboliger, og kommunen må være en aktiv aktør

Bergenslisten vil:

- sikre at kommunen er en konkurransedyktig arbeidsgiver for ansatte i skole og barnehage.
- arbeide for en regulering av skjermtid for barn og unge.
- sørge for full barnehagedekning enten der folk bor eller nær der de arbeider eller studerer.
- ha søskenmoderasjon samordnet mellom barnehage og SFO.

- styrke barnevernet gjennom mer ressurser og dyktig og stabil ledelse.
- gi Byombudet ressurser til å bedre støtte barn og foreldre.
- etablere en arena der ledelse, ansatte og berørte barn og foreldre kan komme. sammen for å få drøftet hvordan barnevernet i Bergen kan bli bedre.
- styrke lønns og arbeidsvilkår for ansatte i skole og barnehage.
- arbeide for trygge lekemiljø i barns oppvekstmiljø.
- sørge for en utbygging av skoler og barnehager som er i forkant av befolkningsutviklingen.
- ha et omfattende frikort for deltakelse i barne- og unge sine aktiviteter i idrett og kultur.
- øke idrett og kulturbudsjettet med relativt større prosent enn veksten i budsjettet totalt hvert år i valgperioden.
- sikre anlegg eiet av idretten selv en bedre dekning for drift og vedlikehold, herunder bedre dekning til idrettslag som må leie anlegg.
- ha gratis adgang til kommunale anlegg for organisert idrett.

7. B for buekorps og frivillig innsats

Frivillig innsats av byens befolkning innenfor idrett, kultur og foreningsliv er det viktigste limet i byens sosiale liv. Kommunens oppgave må være å legge til rette for at frivilligheten kan få best mulig forhold til å utøve sitt viktige arbeid innenfor idrett, kultur og foreningsliv.

Det har vært et viktig prinsipp i Bergen at idrettens bruk av kommunale idrettsanlegg og gymsaler i skoler skal være gratis. Bergenslisten vil støtte denne ordningen videre.

Fysisk aktivitet er viktig for folkehelsen, og kommunen skal derfor bidra til fysisk aktivitet også innenfor skole- og utdanningssektoren, samt for eldre. Idrettens oppgave er å drive aktivitet, driftsoppgaver på kommunale anlegg skal ikke overføres til idretten.

Bergenslisten støtter at det blir gitt økonomisk støtte til barne- og ungdomsidrett og at unge talenter støttes med stipend og lignende. Det må også etableres en økonomisk inkluderingsordning som gjør at ikke enkelte barn og unge blir stående utenfor idrettens fellesskap av økonomiske grunner.

Bergen kommune har vært så heldig at en stor del av de idrettsanleggene som har vært bygget i de senere 10-år er realisert ved private gaver. Dette har dreiet seg om et stort spekter av anlegg

– alt fra små nærmiljøanlegg som ballbinger til store komplekse anlegg for flere idretter. Et eksempel er Åsane Arena. Spesielt krevende for etablering av større, komplekse anlegg kan være prosessen fra det punktet hvor finansieringen er sikret til prosjektet er realisert. I flere av de senere prosjekter er de private gavene gitt via idrettslag, særvidretter eller stiftelser for å sikre at intensjonen med gaven har prioritet.

Bergenslisten mener at det er viktig at kommunen også legger til rette for uorganisert aktivitet. Dette kan løses med nærmiljøanlegg av type ballbinge, skateanlegg, tur- og skiløyper, badeanlegg, fysakhaller og lignende som kan fungere som møtested mellom barn og unge.

Bergenslisten vil:

- ha lokale ungdomsklubber og fritidstiltak og tung støtte til idrett og kulturtiltak lokalt.
- videreutvikle skoler og barnehager sine uteområder og lokaler som en ressurs for idrett, frivillighet og uorganisert virksomhet på ettermiddag, på kveld og i helgene.
- Øke utbyggingstakten for anlegg for idrett og kultur.
- Gi et fast tilskudd til Opera Bergen sin aktivitet hele året, og gi husleietilskudd/refusjon ved produksjoner.

8. B for beskyttelse

Coronapandemien og krigen i Ukraina har minnet oss om viktigheten av at et samfunn er forberedt på unormale situasjoner og at samfunnet har en beredskap som sørger for innbyggernes sikkerhet og velferd. Coronapandemien har vist oss nødvendigheten av et godt helsevesen med kapasitet og ressurser for å håndtere kriser. Krigen i Ukraina har vist oss nødvendigheten av et godt forsvar, god sivil beredskap og et sikkert energisystem. Alle sakene har vist viktigheten av et system med høy selvforsyningsgrad.

Bergenslisten mener at innbyggernes sikkerhet skal være et viktig kriterium i byplanlegging og ved utforming av kommunale tjenester. Man må også utvikle langsiktige løsninger. Sikre løsninger for opphold og transport må prioriteres fremfor ordninger som er billigere og har dårligere sikkerhet. I et sikkerhetsmessig perspektiv er en bybane gjennom byens kjerneområder og langs Bryggen både sårbart og utsatt, både for naturskapte hendelser (uvær, springflo, brann, strømbrudd etc) og terror/sabotasje. Dette er viktige argumenter for å legge en bybane mest mulig under bakken og gjennom fjell. Tuneller kan også tjene som dekningsrom for befolkningen ved de verste scenarioene.

En trygg by forutsetter også et politi, forsvar og sivilforsvar som er der når vi trenger det. Befolkningstette områder må ha beskyttelse i både krise og krig, og dette må tas hensyn til i

beredskapsplanleggingen. Bergensregionen har viktige installasjoner for olje og gass, kraftforsyning og nett. Disse må sikres både fysisk og overfor cyberangrep. Det samme gjelder kommunens infrastruktur for vann og avløp.

Bergenslisten vil styrke helsetjenestens evne til å håndtere krisesituasjoner ved å sikre gode bemanningsløsninger og lagre med medisinsk utstyr til våre helseinstitusjoner. Videre vil vi sørge for at landbruk og LNF-områder tilrettelegges for matproduksjon i krisesituasjoner, og forhindre at matjord reduseres. Det må legges til rette for høy egendekning av mat, vann og andre livsnødvendige produkter

Bergenslisten vil at kommunens samarbeid med politiet skal peke på at byen både behøver et synlig og mykt forbyggende politi på gaten, og samtidig ha innsatsstyrke når det behøves tyngre innsats.

Bergenslisten er opptatt av at en skal hindre fremvekst av at kriminelle miljø forsøker å ta over deler av servering, transport etc. som en har sett i noen byer i Norden. En er også opptatt av at det ikke skal etablere seg gjengkriminelle miljøer basert på rekruttering av unge i lokale eller andre miljø.

Bergenslisten ønsker at byens trafikkbetjenter i størst mulig grad skal fremstå som et servicekorps for trivsel i byrommet. Betjentene bør i tillegg ha større ansvar for veiledning og service i byrommet, samt

kriminalitetsforebygging ved at de får utvidet ansvar for å melde fra om situasjoner de observerer til politiet.

Bergenslisten vil:

- Arbeide for en styrking av forsvaret, politiet og sivilforsvaret i Bergensregionen.
- Kartlegge dekningsgraden og tilstand knyttet til tilfluktsrom for byen befolkning.
- Foreta en gjennomgang av planverk og beredskapsordninger for beskyttelse av byens innbyggere, spesielt i utsatte områder.
- Sikre rent vann til innbyggerne, kartlegge drikkevannssituasjonen i Bergen og oppgradere områder med problemer.

9. B for byutvikling og miljø

Bergenslisten vil satse på trygge veier, raskere jernbane og en effektiv havn for å sikre at folk, varer og næringsliv kommer seg raskt frem og trygt hjem. God infrastruktur binder byen og regionen sammen, og gjør det mulig å skape gode bo- og arbeidsmarkeder.

Byutvikling må ikke bare handle om Bergen, men om hvordan alle mennesker i regionen kan bo, arbeide og leve et sosialt liv med god helse og velferd. Mange reiser daglig på tvers av kommunegrensene.

Folk som bor i regionen må oppleve at klima, helse og miljø ikke blir teori, men praktisk politikk, og at man opplever et sunt nærmiljø fritt for støv- og støyplager, med trygt drikkevann og trygg matjord.

Byutvikling må skje på en måte som gir nærhet til idretts- og grøntområder og naturopplevelser.

Å reise kollektivt i Bergen skal være enkelt og attraktivt. Vi mener det bør være billigere å bruke kollektivtransport enn det som er tilfelle i dag. Ryggraden i kollektivsystemet skal være en kombinasjon av bane og utslippsfrie busser. I tillegg til gode baneløsninger, må ekspressbusser, tilstrekkelig innfartsparkering og ny teknologi tas i bruk for å gjøre det attraktivt for flere å la bilen stå.

Det er viktig å bygge ut et effektivt kollektivt transportsystem som binder bydelene våre sammen, men ikke på bekostning av vårt historiske sentrum. For Bergenslisten er det et ufravikelig krav at

sentrum ikke blir omdannet til en ødeleggende transportkorridor for togtrafikk både nordover og vestover. En videre utbygging av Bybanen til Åsane må skje i miljøtunnel gjennom sentrum. Et like ufravikelig krav er at motorveien kommer under langt lokk/lang tunnel i Eidsvåg. Dette både av hensyn til byutviklingen, drikkevannsikkerhet og det unike miljøet i Eidsvåg fra byfjell til fjord.

En utbygging av bybanen, som i realiteten er en forstadsbane, må skje innen en realistisk og ansvarlig økonomisk ramme. Man kan ikke binde opp fellesskapets midler i uoverskuelig fremtid på en irreversibel løsning halvveis utbygget. Dette gjelder uavhengig av finansiering. Bergenslisten har som utgangspunkt at den videre utbyggingen av Bybanen bør være 100 prosent statlig finansiert, og ikke et spleiselag mellom stat, kommune, grunneiere og næringsliv. Dette er et rettferdskrav da jernbaneutbygging for forstadstog i det sentrale Østlandsområdet er 100 % statlig finansiert. Vi vil derfor systematisk arbeide for en økt statlig andel for bybanen. Frem til det skjer er en høyest mulig statlig andel et mål, og en kan ikke kompensere for manglende statlig innsats med ubegrenset med bompenger, kommunale og fylkeskommunale bidrag. Vi mener at dagens finansiering er risikosport på vegne av kommende generasjoner.

Bergenslisten mener at dagens bybanestruktur har store svakheter som må rettes opp. Bybanens linje 1 sørover er så overfylt i rushet at

det representerer en helsefare og er som en avvisning av barnefamilier, barnevogner og funksjonshemmede. Bybanens linje 2 har bare et samlestopp vest av Løvstakken og for få som kan bruke den rett fra stoppet. Bybanens linje 1 må få tilstrekkelig med togsett og avganger før en bygger Bybanen videre til nye områder. Bybanens linje 2 må få mer enn et stopp vest av Løvstakken før en bygger Bybanen videre til helt nye områder.

Bergenslisten vil legge til rette for å utvikle gang- og sykkelveier, der dette er naturlig. I sentrum vil Bergenslistens løsning med bybane i miljøtunell være den beste løsning for gående og syklende og bidra til at sykkelveier og traseer kan anlegges i hele sentrum.

Bergenslisten vil:

- styrke samarbeid med nabokommunene i byutviklingen, og i større grad ta hensyn til at ulike grupper har ulike behov.
- stille som krav at nye boligområder har tilgang til grøntområder.
- regulere bybanen i miljøtunell gjennom sentrum.
- jobbe for 100% statlig finansiering av bybanen.
- få alle tre delene av Ringveg Øst i mest mulig tunnel og med minst mulig tap av matjord, naturområder og boområder for befolkningen.
- redusere billettprisen på kollektivtransport.
- si nei til steindeponi og sortering i bomiljøet i Sandviken.
- si nei til åpen bane i Amalie Skrams vei.

- drive alle tunneler fra et ytre punkt med god tilgjengelighet til overordnet vei, eventuelt i tunnel til Dokken for Bybanetunnelen
- forhindre åpen løsning ved Åsane og Ytre Sandviken og skjerme drikkevann i Eidsvåg/Jordal.
- jobbe for langt miljølokk i Eidsvåg eller lang tunnel forbi drikkevannet for motorveien.
- rydde opp i Slettebakken deponi, Rådalen industriområde og andre deponier og forhindre avsig.
- beholde subsidiering av elbiler i bompengeringene og gjeninnføre rimeligere parkering for elbiler.
- arbeide mot vindmøller på land, med unntak av etablerte industriområder.
- utrede miljøkonsekvenser av vindmøller til sjøs knyttet til avgivelse av mikroplast og mikropartikler, før videre utbygging.

BERGENSLISTEN

Finn ut mer om oss eller støtt oss:

Kontakt oss: post@bergenlisten.no

Se mer: www.bergenlisten.no

Kontingent/støtte: Minimum 100 kroner – vipps 79665

Eller bankkonto: Bergenlisten 1506.85.60907

